

TÜRK ŞİRKETLERİNİN İRAN'DA YATIRIM GİRİŞİMLERİ, TAV VE TURKCELL ÖRNEKLERİ

Atay AKDEVELİOĞLU¹
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Uluslararası İlişkiler
e-posta: akdevelioglu@ankara.edu.tr

Özet

2000'lerde TAV ve Turkcell şirketleri, İran Cumhurbaşkanı Hatemi'nin de desteğiyle, İran'da büyük yatırım girişimlerinde bulunmuştur. Buna rağmen, 7. dönem İran Meclisinde çoğunluğa sahip olan Muhafazakârlar, söz konusu şirketlerin İran'daki yatırım planlarını engellemiştir. Bu gelişmeler Türkiye'de, "İran'da Türkiye karşıtlığı" olarak algılanmıştır. Bu çalışma, Muhafazakârların tavrının Türkiye karşıtlığı olmayıp; İran'ın özgün ekonomik ve siyasi sisteminin bir sonucu olduğunu iddia etmektedir. Hatemi Hükümeti ile 7. Meclis arasındaki çatışma, TAV ve Turkcell örneklerinde, Türkiye-İran ilişkilerini etkilemiştir. Bu olay, bir tür devlet kapitalizmi olan İran'daki mevcut ekonomik sistemin devamını isteyen Muhafazakârlar ile ülkenin küreselleşmeye eklenmesini isteyen Reformcular arasında devam eden mücadelenin tezahürlerinden biridir. İran'daki bu kamplaşma, günümüzde de devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İran, TAV, İmam Humeyni Havaalanı, Turkcell, Irancell

INVESTMENT ATTEMPTS OF TURKISH FIRMS IN IRAN, TAV AND TURKCELL CASES

Abstract

In the 2000s, Turkish companies, TAV and Turkcell, attempted to make huge investments in Iran with the support of the Iranian President Hatemi. However, Iranian Conservatives who hold the majority in the 7th term Iranian Parliament blocked the abovementioned companies' investment plans. In Turkey, these developments were perceived as an "Iranian bias against Turkey". This article argues that the attitude of Iranian Conservatives is a consequence of Iran's unique economic and political system, rather than an Iranian bias against Turkey. In the TAV and Turkcell cases, the conflict between Hatemi Government and 7th Parliament affects Turkey-Iran relations. This incident is another manifestation of the struggle between Conservatives who support the current state capitalism in Iran and Reformists who demand the articulation of Iran into globalization. This polarization in Iran still persists.

Keywords: Iran, TAV, Imam Khomeini Airport, Turkcell, Irancell

---

¹ Yrd. Doç. Dr.